

Ümumi məlumat	Fənnin adı, kodu və kreditlərin sayı	AZH150, Azərbaycan tarixi, 6 AKTS
	Departament	Tarix və Arxeologiya Departamenti
	Proqram (bakalavr, magistr)	Bakalavr
	Tədris semestri	2025/2026-cı tədris ilinin payız semestri
	Fənni tədris edən müəllim (lər)	Samirə Hadiyeva
	E-mail:	samira.hadiyeva@khazar.org samira1997hadiyeva@gmail.com
	Telefon:	
	Mühazirə otağı/Cədvəl	
	Məsləhət saatları	Tələbələrə razılaşdırılan vaxtlarda
Prerekvizitlər	Yoxdur	
Tədris dili	Azərbaycan dili	
Fənnin növü (məcburi, seçmə)	Məcburi	
Dərsliklər və əlavə ədəbiyyat	Əsas dərsliklər: 1. Azərbaycan Tarihi (Millet, Devlet ve Siyaset). Nesib Nesibli. Ankara: Altınordu, 2019. 2. Azərbaycan Tarihi (İlk Çağlardan XX. Yüzyıl Başlarına Kadar). Mahmud İsmayilov. İstanbul: IQ Kültür Sanat, 2014. 3. Türk Kafkası'nda Siyasi ve Etnik Yapı (Eski Çağlardan Günümüze Azerbaijan Tarihi). İsmail Mehmetov. İstanbul: Ötüken, 2009. 4. Azərbaycan tarixi, I cild (Ən qədim zamanlardan XX əsrədək). Z. Bünyadovun və Y. Yusifovun redaktəsilə. Bakı, 2005. 5. Azərbaycan tarixi. Red. Mehman Abdullayev. Bakı, Bakı Universiteti, 2014 6. Azərbaycan tarixi (uzaq keçmişdən 1870-ci illərə qədər) red. prof. Süleyman Əliyarlı. Bakı, 2009. 7. Azərbaycan tarixi (ən qədim zamanlardan XXI əsrin ilk onilliklərinədək). Həsən Qəniyev. Bakı, "Elm və Təhsil" 2019. 8. Azərbaycan tarixi (ən qədim dövrlərdən zəmanəmizədək). İradə Nuriyeva. Bakı: Elm və təhsil, 2019. 9. Nəcəfli, T., & Dədəyev, B. (2015). Azərbaycan tarixi: Dərs vəsaiti. Bakı: Qafqaz Universiteti. ISBN 978-9952-468-42-7. Əlavə mənbələr: • Azərbaycan tarixi üzrə qaynaqlar, red. S.Əliyarlı Bakı, 2007. • Azərbaycan tarixi xəritələrdə: Atlas. (2022). Bakı: Azərbaycan Tarixçiləri	

	• İctimai Birliyi. • Solmaz Qaşqay. Manna dövləti. Bakı 1993. • Fəridə Məmmədova. Azərbaycanın siyasi tarixi və tarixi coğrafiyası, Bakı, 1993 • (IV fəsil, §1-2). • Ziya Bünyadov. Azərbaycan VII-IX əsrlərdə, Bakı, 2004 • (III fəsil, § 2, §8;V fəsil § 2). Kursun veb saytı https://www.ebooks.az/category_historyaz.html https://ebooks.az/category_historyaz.html www.azerbaijan.az; www.aztarix.azeriblog.com; www.azerbaycanli.org www.history.az/Kitabxana/Kitablar www.kitabyurdu.org/kitab/tarix /
Kursun təsviri	Qədim dövrlərdən yaxın günlərə qədər keçən minlərlə illik tarixi proses, Azərbaycan ərazisində <i>Azərbaycan tarixi</i> kimi adlanır. Bu coğrafiyada yaşamış birbirindən fərqli xalqlar və onlar haqda bugün bizlərə məlum olan bütün siyasi, iqtisadi, hərbi və sosial fəaliyyətlər, bu dərsin mövzularını təşkil edir. Bu elmi tədris edərkən nəzərə alınan ən vacib məqamlardan biri, milli şüur ətrafında formalaşan bir tarix konsepti yaradmaqdır. Mümkün olduğu qədər tarixdə qaranlıq və müəmmalı qalan məsələlərin aydınlaşdırılması, bu fənnin tədrisində əsas məqsədimiz olacaqdır. Tarix elminin hər daim özünü yenilədiyi nəzərə alınaraq lazım olduqca dərsin gedişatında müxtəlif dəyişikliklər edilə bilər. Bu dərslər, tələbələrin elmi anlayışının formalaşmasına və tələbələrin fənn haqdakı dünyagörüşünün güclənməsinə öz töhvəsini verəcək. Bundan əlavə, hər bir Azərbaycan vətəndaşının, Azərbaycan tarixindəki müəyyən məsələlərə bələd olmasının vacib olduğunu nəzərə alaraq, tələbələr üçün bu istiqamətdə tədris planı həyata keçiriləcək.
Kursun məqsədləri	Kursun məqsədi Azərbaycan tarixi haqqında tələbələrdə bitkin və dolğun təsəvvürün formalaşdırılması, Vətən tarixi haqqında ümumi dünyagörüşünün inkişafı, Azərbaycanın etnogenez məsələsinin aydınlaşdırılması və mənəvi dəyərlərə sevgi, hörmət və ehtiramın aşılmasıdır
Tədrisin (öyrənmənin) nəticələri	Fənnin ümumi tədrisi prosesində tələbələrdə: - Azərbaycan torpaqlarının qədim tarixi haqda tələbələrdə dəqiq məlumat və dərin təsəvvür yaranacaq. - Azərbaycanın dünya və şərq tarixindəki mühüm mövqeyi lazım olduğu formada tələbələrə çatdırılacaq. - Azərbaycan tarixinin mərhələləri və bu mərhələlərə keçidlərin tarixi arxa planı aydınlaşdırılacaq. - Azərbaycan xalqının yaranmasında rol oynayan amillər izah ediləcək. - Azərbaycan coğrafiyasının tarixi əhəmiyyəti ətraflı şəkildə öyrəniləcək.

	- Azərbaycan tarixindəki böyük şəxsiyyətlər, tələbələrə daha yaxından tanıtılacaq.		
Tədris metodları	Məşğələ		x
	Qrup müzakirəsi		x
	Praktiki tapşırıqlar		x
	Praktiki məsələnin təhlili		x
Qiymətləndirmə	Komponentləri	Tarix/son müddət	Faiz (%)
	Komponentləri		Faiz (%)
	Aralıq imtahanı	Noyabr	35 bal
	Təqdimat	Semestr ərzində	10 bal
	Quiz	Aralıq imtahanından əvvəl	10 bal
	Aktivlik	Semestr ərzində	5 bal
	Davamiyyət	Final imtahanından əvvəl	5 bal
	Final imtahanı	Yanvar	35 bal
	Yekun		100
Qaydalar (Tədris siyasəti və davranış)	Yoxlama işi (Quiz) Semestr ərzində bir dəfə yoxlama işi keçirilir. Quizin vaxtı müəllim tərəfindən müəyyən edilir. Quizə hansı mövzuların daxil ediləcəyi, fənnin müəllimi tərəfindən tələbələrə ən az 2 həftə əvvəl deyilir. Bundan başqa sual tipi, sual sayısı və digər məsələlər haqqında da məlumat veriləcək. Dekanlığa və müəllimə əvvəlcədən məlumat verilən səbəblərdən ötürü quizdə iştirak etməyən / edə bilməyən tələbə yoxla-ma işini növbəti həftədə yazı bilər. Quiz 10 bal üzərindən qiymətləndirilir. Aktivlik-Hər dərş mövzusuna uyğun olaraq müzakirələr və debatlar aparılacaqdır. Tələbənin həmin müzakirə və debatlarda fəal iştirak etməsi gözlənilir. Aktivlik 5 bal üzərindən qiymətləndirilir. Təqdimat Tələbələr tələbə sayına uyğun olaraq 4-4 və ya 5-5 olmaqla qruplara ayrılacaqlar. Hər qrupa fərqli mövzu təyin olunacaq. Akademik təqvimdə hər qrup üçün müəyyən edilmiş tarixlərdə təqdimatlar tələbələr tərəfindən auditoriyada həyata keçiriləcək. Təqdimatın formatı: Videoçəkiliş formatında müsahibə/Müzakirə Hər bir qrup seçilmiş mövzuya uyğun olaraq həmin sahədə mütəxəssis olan yerli və ya xarici tarixçi ilə görüş keçirəcək və əvvəlcədən hazırlanmış suallar əsasında müsahibə aparacaq. Əgər müsahibə digər dillərdə olarsa, mətn Azərbaycan dilinə tərcümə edilməlidir. Qrupdakı bütün üzvlərin fəal iştirak etməsi və suallar verməsi vacibdir. Hər sual üçün təxminən 2–3 dəqiqə vaxt ayrılacaq. Təqdimat zamanı hər qrup üzvü verdiyi sualın məqsədini açıqlayacaq və öz hissəsinə aid digər tələbələrin suallarına cavab verəcək. Təqdimatçı sayından asılı olaraq, hər qrup üçün ümumi vaxt təqdimat və suallar daxil		

	olmaqla 45 dəqiqə olacaq. Qiymətləndirmə zamanı dinləyici olan digər tələbələrin də rəy və fikirləri nəzərə alınacaq. Qruplar və təqdimat mövzuları: I qrup: Azərbaycanın ilk məskənləri: Azıx mağarası. II qrup: Qafqaz Albaniyasında çoxallahlı və təkallahlı dinlər. III qrup: İslamın yayılması və Erkən Azərbaycan dövlətləri. IV qrup: Müstəqillik və Milli şüurun oyanması: Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti. V qrup: Azərbaycanda milli azadlıq mübarizəsi. Müstəqilliyin bərpası (18 oktyabr 1991). VI qrup: Azərbaycan və Ermənistan arasında Qarabağ münaqişəsi: Səbəblər və nəticələr. Qiymətləndirmə meyarları: ▪ Təqdim olunan sualların mövzu ilə uyğunluğu- 3 bal; ▪ Mövzu üzrə mənbələrdən istifadə səviyyəsi- 3 bal; ▪ Təqdimatın çatdırılması (nitqin aydınlığı, auditoriyaya müraciət)- 2 bal; ▪ Digər tələbələrin suallarının cavablandırılması- 2 bal. Dərsə gecikmələr və ya digər dərs pozuntuları Dərsə 10 dəqiqədən artıq gecikən tələbəyə qayıb yazılır. Lakin tələbə dərsə bura-xılır. Dərsə gecikmə halları sıxlıq təşkil edərsə dekanlığa məlumat verilir. Dərs za-manı çox zəruri olmadıqca sinif otağından çıxmaq qəti qadağandır. Belə halların tez-tez baş verməsi yol verilməzdir. Dərsdə mobil telefonlardan ya da digər elektronik cihazlardan istifadə etmək qəti qadağandır. Bundan əlavə dərs zamanı başqa dərs-lərlə bağlı materiallardan istifadə etmək olmaz. İmtahanlar Tələbənin imtahanda iştirakı və ya imtahana buraxılması ilə bağlı bütün məsələlər fakültə rəhbərliyi tərəfindən həll olunur. Aralıq və yekun imtahanı mövzuları tələbə-lərə imtahandan öncə bildirilir. Sual tipləri və sual sayıları haqda da tələbələrə məlu-mat verilir. Aralıq imtahanında düşən suallar yekun imtahanda təkrarlanmır. İmta-handa hər qrup üçün ən az iki ayrı variant hazırlanır. Variantlar arasındakı balans, o cümlədən sualların çətinliyi məsələsinə diqqət göstərilir. Aralıq imtahanı 35, final imtahanı 35 baldır. İmtahan qaydalarının pozuntuları Aralıq və yekun imtahanları vaxtı tələbə tərəfindən imtahanın gedişini pozmaq və köçürülmələr qadağandır. İmtahan zamanı imtahan nəzarətçisinin dediklərinə tam olaraq əməl edilməlidir. Bu qaydalara riayət etməyən tələbələr imtahan otağından çıxarıla və ya tələbələrin imtahan işi ləğv oluna bilər. İmtahanı ləğv olunan tələbəyə 0 (sıfır) verilir. Tələbənin imtahandan çıxarılması və ya imtahan işinin ləğv olunması, imtahan nəzarətçisinin ixtiyarındadır. İmtahan zamanı hər-bir tələbənin tələbə bileti yanında olmalıdır. Bundan əlavə imtahan zamanı heç-bir dəftər, kitab, çanta və s. Fənni bitirmək qaydası
--	--

	Universitetin qaydalarına müvafiq olaraq kursu bitirmək üçün ümumi müvəffəqiyyət faizi 60% və yuxarı hesab edilir. Tələbə kəsildiyi fənnin övbəti semestr və ya növbəti il təkrar götürə bilər. Tələbələrəin davranış qaydaları Dərs zamanı dərs prosesini və etik qaydaları pozmaq qadağandır. Həmçinin tələbələr arasında icazəsiz müzakirələr və mobil telefonlardan, planşetlərdən və digər bütün elektron cihazlardan istifadə etmək qəti qadağandır. Buna əməl etməyən tələbələr sinif otağından çıxarılacaq. Davamiyyət Tələbələrəin dərslə iştirak etməsi məcburidir. Dərsə gəlməyən və ya dərslə 10 dəqiqədən çox gecikən tələbələrə qayıb yazılır. Qayıb faizi 25%-dən yuxarı olan tələbələr final imtahanına buraxılmır. Bundan başqa hər 2 qayıb üçün tələbənin davamiyyət balından bir bal çıxılır. Davamiyyət üçün ümumilikdə 5 bal nəzərdə tutulmuşdur.
--	--

Cədvəl (dəyişdirilə bilər)

Həftə	Tarix	Fənnin mövzuları	Dərslik/Təpşırıqlar
1.		Giriş. Azərbaycanda icma cəmiyyəti və qədim Azərbaycan dövlətləri 1. Giriş qeydləri və kursun strukturunun izahı, Azərbaycan tarixinə dair kursun əhəmiyyəti, Azərbaycan tarixinin qaynaqları. 2. Azərbaycanda tarixdən əvvəlki dövrlər və ilk insan məskənləri 3. Azərbaycan adının yaranması prosesi və keçdiyi mərhələlər 4. Azərbaycan ərazisində yerləşən ilk tayfalar-ilk dövlətlər (Aratta, Lullubi, Kutilər, Kassitlər, Zamua) və bunların türkdilli olub olmaması məsələsi 5. Sak-Massagetlərin Azərbaycan torpaqlarına gəlməsi.	Dərsliklər və əlavə ədəbiyyat/əsas dərsliklər: 5, s. 5-15; 7, s. 10-42; 8, s. 10-18 Növbəti dərs üçün yaradıcı tapşırıq: “Tarix mənim ixtisasımla necə bağlıdır?” mövzusunda kiçik esse.
2.		Azərbaycanda yaranan ilk böyük dövlətlər. Atropatena və Albaniya dövlətləri. Azərbaycanın Xristianlıq dövrü və mədəniyyəti 1. Manna dövləti: ərazisi, əhalisi, siyasi tarixi və mədəniyyəti 2. Azərbaycan Midiya və Əhəməni imperiyalarının tərkibində 3. Makedoniyalı İsgəndərin ölümündən sonra Azərbaycan torpaqları: Atropatena; 4. Qafqaz Albaniyası: Siyasi tarixi və mədəniyyəti (e.ə. IV-b.e. VIII əsrlər);	Dərsliklər və əlavə ədəbiyyat/əsas dərsliklər: 5, s. 15-39; 7, s. 42-64, 8, s. 20-51. Növbəti dərs üçün yaradıcı tapşırıq: Urmiya ətrafında tapılmış Manna

		5.Azərbaycan ərazisində təkəllahlı dinlər: Xristianlıq.	dönəmi mədəniyyət abidlərinin xəritədə yerini göstərin.
3.		Azərbaycan Ərəb xilafəti dövründə. Azərbaycanın İslam dövrü və mədəniyyəti. Azərbaycanda müstəqil dövlətlərin yaranması (IX-XI əsrlər). 1.Azərbaycanda Ərəb hakimiyyəti 2.İslam dininin yayılması və onun tarixi əhəmiyyəti 3.Ərəb əsarətinə qarşı azadlıq mübarizəsi. Xürrəmilik hərəkatı və Babək. 4.Xilafətin zəifləməsi: Şirvanşahlar dövləti; 5.İlk İslam-Türk sülaləsi Sacilər; 6.Salarilər, Şəddadilər və Rəvvadilər dövlətləri.	Dərslilər və əlavə ədəbiyyat/əsas dərslilər: 5, s.40-50; 61-70; 7, s.42-64; 8, s. 51-72. Növbəti dərsl üçün yaradıcı tapşırıq: “Babək”film haqda tələbələr fikirləri.
4.		Azərbaycan Səlcuq imperiyasının hakimiyyəti dövründə. Azərbaycan Atabəylər dövləti. 1.IX-XI əsr Azərbaycan tarixinin başlıca problemləri 2.Səlcuq türkləri və Azərbaycan 3.Azərbaycan Atabəylər dövləti 4.Azərbaycan ilk İntibah mədəniyyəti	Dərslilər və əlavə ədəbiyyat/əsas dərslilər: 5, s. 69-73; 7, s. 86-99; 8, s.82-84. Növbəti dərsl üçün yaradıcı tapşırıq: “Nizami”, “Dədə Qorqud” filmləri və “Xaqani” sənədli film haqda tələbələr fikirləri.
5.		Azərbaycan XIII-XV əsrlərdə 1.Monqolların Azərbaycana gəliş səbəbləri; 2.Azərbaycanda monqol əsarəti 3.Hülakülər dövləti 4.Azərbaycanda Qaraqoyunu hakimiyyəti 5.Azərbaycan Ağqoyunlular dövləti dövründə 6.Şirvanşahlar dövləti 7.Səfəvilərin Ərdəbil hakimliyi	Dərslilər və əlavə ədəbiyyat/əsas dərslilər: 5, s. 94-121; 7, s. 99-143; 8, s.98-129. Növbəti dərsl üçün yaradıcı tapşırıq:

			Qrup işi olaraq infoqrafik hazırlamaq. Mövzu: Qaraqoyunlu və Ağqoyunlu dövlətlərinin yaranma səbəbləri və əsas siyasi hadisələr.
6.		Səfəvi dövləti 1.Səfəvi dövlətinin yaranmasını şərtləndirən amillər.Səfəvilərin kökəni, Qızılbaş ideologiyası. 2.I Şah İsmayıl 3.Səfəvilər ilə Osmanlıların mübarizə və müharibələri 4.Şah Abbasın dövründə həyata keçirilən yeniliklər 5.XVII əsrdə Səfəvi dövlətinin ümumi vəziyyəti 6.XVI-XVII əsrlər Azərbaycan mədəniyyəti	Dərslilər və əlavə ədəbiyyat/əsas dərslilər: 5, s. 121-144; 7, s. 143-183; 8, s.135-169. Növbəti dərsl üçün yaradıcı tapşırıq: Səfəvilər dövlətinin tariximizdəki rolu ilə bağlı kiçik həcmli esse.
7.		XVIII əsrin birinci yarısında Azərbaycan torpaqlarında ictimai və siyasi vəziyyət 1.XVIII əsrin əvvəllərində Səfəvi dövlətinin tənəzzülü 2.Azərbaycanın beynəlxalq rəqəbat meydanına çevrilməsi 3.I Pyotrun Xəzəryanı bölgələri işğal etməsi 4.Şirvan bölgəsinin siyasi və demoqrafik vəziyyəti 5.Azərbaycan Nadir şahın imperiyası tərkibində	Dərslilər və əlavə ədəbiyyat/əsas dərslilər: 5, s.144-153; 7, s.197-208; 8, s.176-193. Növbəti dərsl üçün yaradıcı tapşırıq: Təsəvvür edin ki, siz XVIII əsrin əvvəllərində yaşayan bir azərbaycanlısınız. Qısa bir məktub yazın və bu suallara

			cavab verin: 1.Səfəvi dövlətinin zəifləməsi gündəlik həyatınıza necə təsir edib? 2.I Pyotrun Xəzəryanı bölgələri işğalı əhalidə hansı hisslər doğurub?
		Aralıq imtahanı	
8.		Azərbaycan xanlıqları 1.Azərbaycan ərazisində Türk xanlıqların yaranması. 2.Azərbaycanın yenidən birləşdirilməsi üçün aparılan mübarizə və nəticələri 3.Xanlıqların daxili və xarici siyasəti. Qacarın yürüşləri 4.Azərbaycan xanlıqlarının sosial – iqtisadi vəziyyəti. İnzibati-idarə sistemi 5.XVIII əsr Azərbaycan mədəniyyəti	Dərslilər və əlavə ədəbiyyat/əsas dərslilər: 5, s.153-171; 7, s.197-208; 8, s.193-219. Növbəti dərslər üçün tapşırıq: Xanlıqlar haqqında infoqrafik hazırlanması.
9.		Azərbaycan XIX əsrdə 1.XVIII-əsrin sonu-XIX əsrin əvvəllərində Azərbaycanın daxili və beynəlxalq vəziyyəti 2.Rusiya-Azərbaycan müharibəsi. İşğal və müqavilələr 3.I Rusiya-İran müharibəsi. Gülistan müqaviləsi 4.Gülistan müqaviləsindən sonrakı dövrdə Azərbaycan beynəlxalq münasibətlərdə 5.II Rusiya-İran müharibəsi. Türkmənçay müqaviləsi	Dərslilər və əlavə ədəbiyyat/əsas dərslilər: 5, s.172-210; 7, s. 228- 301, 8, s.222-281. Növbəti dərslər üçün yaradıcı tapşırıq: Gülistan və Türkmənçay müqavilələrinin bəndlərinin müzakirəsi. Müqavilənin 3 əsas maddəsini dəyişərək Azərbaycanın

			gələcəyini qoruyan alternativini yaz.
10.		Azərbaycan XX əsrin ilk onilliklərində (1901-1918) 1.XX əsrin əvvəllərində Azərbaycanda ictimai – siyasi vəziyyət 2.Azərbaycan milli azadlıq hərəkatının II dövrü və onun əsas xüsusiyyətləri 3.1905-1906-cı illərdə erməni–müsəlman münaqişəsi 4.Azərbaycanda siyasi partiyaların və ictimai hərəkatların yaranması 5.Azərbaycan I Dünya müharibəsi illərində 6.1917-1918-ci ilin əvvəllərində Şimali Azərbaycanda ictimai-siyasi vəziyyət. 1918-ci il mart soyqırımı 7.Azərbaycan deputatları Rusiya Dövlət Dumalarında 8.Cənubi Azərbaycan 1905-1911-ci illər İran inqilabı dövründə	Dərsliklər və əlavə ədəbiyyat/əsas dərsliklər: 5, s.210-249; 7, s.302-330; 8, s. 295-341. Növbəti dərs üçün yaradıcı tapşırıq: Milli şüurun oyanmasında rolu olan şəxsiyyətlər, qəzet və jurnallar ilə bağlı qrup təqdimatı. Növbəti dərs üçün digər yaradıcı tapşırıq: “Hacı Zeynalabdin Tağıyev” sənədli filminin izlənməsi və tələbələrin fikirləri.
11.		Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin yaranması və ilk addımları (1918-1920) 1.Zaqafqaziya Seyminin süqutu. Azərbaycan Demokratik Respublikasının yaradılması. 2.İstiqlal bəyannaməsi 3.M.Ə. Rəsulzadənin milli hakimiyyət fikirləri 4.Batım konfransının Azərbaycan üçün nəticələri. Batım müqavilələri 5.1918-ci ilin iyun böhranı və nəticələri 6.Bakı XKS-nin Gəncəyə hücum planı və onun iflası 7.Bakı XKS-nin süqutu.“ Sentrokaspi” diktaturası 8.Nuru Paşanın Azərbaycana gəlişi və “Qafqaz İslam Ordusu”. Bakının azad edilməsi	Dərsliklər və əlavə ədəbiyyat/əsas dərsliklər: 5, s.250-268; 7, s. 331-381; 8, s.341-364. Növbəti dərs üçün yaradıcı tapşırıq: “Əgər sən 1919-cu ildə AXC parlamentinin üzvü olsaydın, hansı qanun layihəsini təklif edərdin?”

			Alternativ tapşırıq: M.Ə.Rəsulzadənin “Əsrimizin Səyavuşu” kitabının təhlili.
12.		Azərbaycan XX əsrin 20-30-cu illərində 1.1920-ci ilin aprel işğalı və Azərbaycanda kommunist hakimiyyətinin qurulması. Sovet hakimiyyətinə qarşı müqavimət hərəkatı 2.Azərbaycanda həyata keçirilən birtərəfli sənayeləşdirmə və kollektivləşdirmə siyasəti,onun nəticələri 3.Formal müstəqilliyin ləğvi və respublikanın ərazi bütövlüyünə qəsd. DQMV və Naxçıvan MSSR- in yaranması 4.Azərbaycanda sosialist yenidənqurmaları, onların sosial-iqtisadi və siyasi nəticələri. 5.Kütləvi repressiyalar. Azərbaycanda SSR-də mədəni quruculuq	Dərslilər və əlavə ədəbiyyat/əsas dərslilər: 5, s. 268-298; 7,s.381-405; 8, s.371-395. Növbəti dər üçün yaradıcı tapşırıq: Repressiya qurbanları ilə bağlı qrup işi.
13.		Azərbaycan II dünya müharibəsi dövründə (1939-1945-ci illər) 1.II Dünya müharibəsinin başlanması və müharibə edən dövlətlərin Azərbaycana dair planları 2.Azərbaycan döyüşçüləri döyüş cəbhələrində, antifaşist müqavimət və partizan hərəkatlarında 3.Faşizm üzərində qələbədə Bakı neftinin rolu 4.Cənubi Azərbaycan II Dünya müharibəsi dövründə	Dərslilər və əlavə ədəbiyyat/əsas dərslilər: 5, s.298-315; 7, s. 406-412, 8, s.406-428. Növbəti dər üçün yaradıcı tapşırıq: “Mən sizi dünyalar qədər sevirdim” filminin izlənməsi və tələbələrin fikirləri.
14.		Müharibədən sonra Azərbaycanın sosial-iqtisadi və siyasi inkişafı (1945-1991-ci illər) 1.XX əsrin 40-60-cı illərində Azərbaycanın sosial-iqtisadi və siyasi əziyyəti 2.Azərbaycanlıların Ermənistandan-tarixi etnik torpaqlarından kütləvi surətdə deportasiyası 3.Azərbaycanda SSR XX əsrin 70-80-ci illərində. 4.“Yenidənqurma” şəraitində milli münasibətlərin kəskinləşməsi	Dərslilər və əlavə ədəbiyyat/əsas dərslilər: 5, s.316-330; 7, s.412-446; 8, s. 436-459. Növbəti dər üçün yaradıcı tapşırıq: “20 yanvar faciəsi”

		5.Güney Azərbaycan müharibədən sonrakı dövrdə	ilə bağlı infoqrafik hazırlamaq.
15.		Müstəqil Azərbaycan respublikası: Dövlət müstəqilliyinin bərpa olunması və onun möhkəmləndirilməsi uğrunda mübarizə. (1991-1995-ci illər) 1.Qondarma “Dağlıq Qarabağ” məsələsi və onun Azərbaycanın ictimai-siyasi durumuna təsiri 2.Dövlət müstəqilliyinin bərpa edilməsi. Azərbaycan müstəqilliyin ilk illərində 3.Milli qurtuluş. Heydər Əliyevin yenidən 4.Azərbaycan Respublikasının yeni neft strategiyası. “Əsrin müqaviləsinin” imzalanması Müstəqil Azərbaycan respublikası: Azərbaycan Respublikası XX əsrin 90-cı illərinin ikinci yarısı-XXI əsrin ilk onilliklərində. 1.Müstəqil Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının qəbul edilməsi . 2.Azərbaycanda sosial-iqtisadi və mədəni dirçəliş Azərbaycan intibahının yeni mərhələsi	Dərslilər və əlavə ədəbiyyat/əsas dərslilər: 5, s. 331-381; 7, s.447-481; 8, s.471-554. Növbəti dər üçün tapşırıq: “Müasir dövrdə Azərbaycan mədəniyyətinin dünyada tanınması istiqamətində hansı addımlar atıldığını araşdırın.”
		Final imtahanı	